Ak?ll? Telefon Ba??ml?l?k Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ak?ll? Telefon Ba??ml?l?k Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16652

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Ak?ll? Telefon Ba??ml?l?k Ölçe?i (ATBÖ), bireylerde a??r? ve sorunlu ak?ll? telefon kullan?m?n? de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, özellikle genç popülasyonda **ak?ll? telefon ba??ml?l???** olgusunun yayg?nl???n? ve ?iddetini ölçmeyi amaçlamaktad?r. Ölçe?in Türkçe adaptasyonu ve psikometrik özelliklerinin incelenmesi, 2014 y?l?nda Demirci ve arkada?lar? taraf?ndan gerçekle?tirilmi? olup, genç yeti?kin örneklem üzerinde güvenilir ve geçerli bir ölçüm arac? olarak kabul edilmi?tir.

Bu çal??ma, uluslararas? alanda kullan?lan Smartphone Addiction Scale (SAS) ölçe?inin Türk kültürüne uyarlanmas?n? temsil etmektedir. Elde edilen bulgular, ölçe?in klinik de?erlendirme ve akademik ara?t?rmalar için uygunlu?unu kan?tlam??, böylece teknoloji ba??ml?l??? alan?ndaki çal??malara önemli bir katk? sa?lam??t?r.

Anahtar Kelimeler

Ak?ll? Telefon Ba??ml?l???, Psikometri, Ba??ml?l?k Ölçe?i, Genç Popülasyon, Türk Versiyonu, Geçerlik, Güvenirlik.

Yazarlar

Demirci, K., Orhan, H., Demirdas, A., Akpinar, A., Sert, H.

Amaç

Ak?ll? Telefon Ba??ml?l?k Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin ak?ll? telefon kullan?m al??kanl?klar?n?n potansiyel bir ba??ml?l?k seviyesine ula??p ula?mad???n? saptamakt?r. Ölçek, özellikle üniversite ö?rencileri ve genç yeti?kinler gibi yüksek riskli popülasyonlarda, a??r? ak?ll? telefon kullan?m?ndan kaynaklanan i?levsel bozukluklar? ve psikolojik semptomlar? tespit etmek üzere tasarlanm??t?r.

Bu araç sayesinde, klinik uygulamalarda ve halk sa?l??? ara?t?rmalar?nda, ak?ll? telefon ba??ml?l??? riski ta??yan bireylerin erken te?hisi mümkün olmakta ve bu durumun önlenmesine yönelik etkili müdahale programlar?n?n geli?tirilmesine destek sa?lanmaktad?r.

Yap?

Ölçek, davran??sal ba??ml?l?klar?n temel bile?enlerini yans?tan çok boyutlu bir yap?y? ölçmektedir. Bu yap? genellikle ?unlar? içerir:

Tolerans: ?stenen etkiyi elde etmek için giderek daha fazla ak?ll? telefon kullanma ihtiyac?.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geri Çekilme (Yoksunluk): Telefon kullan?lamad???nda hissedilen huzursuzluk, kayg? veya sinirlilik.
Zaman Yönetimi Sorunlar?: Planlanandan daha uzun süre telefonda kalma.
Günlük Ya?amda Çat??ma: Ak?ll? telefon kullan?m?n?n i?, okul veya sosyal ili?kilerde sorunlara yol açmas?.

ATBÖ, bu bile?enleri kapsayarak, ak?ll? telefon kullan?m?n?n kontrol d??? ve sorunlu hale gelme derecesini nicel olarak belirler.

Geçerlik

Demirci ve arkada?lar? (2014) taraf?ndan yürütülen adaptasyon çal??mas?, ölçe?in yap?sal olarak geçerli oldu?unu desteklemektedir. Yap?lan analizlerde, ölçe?in maddelerinin teorik olarak öngörülen ba??ml?l?k yap?s?n? ölçtü?ü gösterilmi?tir. Yap? geçerlik çal??malar? kapsam?nda, ölçe?in faktör yap?s? incelenmi? ve özgün yap?yla uyumlu oldu?u tespit edilmi?tir. Ayr?ca, ölçüt ba??ml? geçerlik kapsam?nda, ATBÖ puanlar?n?n di?er ilgili psikolojik de?i?kenler ve ba??ml?l?k ölçümleriyle anlaml? korelasyonlar gösterdi?i belirlenmi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?unu ortaya koymu?tur. ?ç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach Alfa), ölçek maddelerinin tutarl? bir ?ekilde ayn? psikolojik yap?y? ölçtü?ünü göstermektedir. Demirci ve arkada?lar?n?n çal??mas?nda elde edilen yüksek Cronbach Alfa de?erleri, Ak?ll? Telefon Ba??ml?l?k Ölçe?i'nin Türk popülasyonunda kararl? ve güvenilir sonuçlar üretti?ini kan?tlamaktad?r. Bu güvenilirlik düzeyi, ölçe?in tekrarl? ölçümlerde tutarl? sonuçlar verece?i anlam?na gelmektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal geçerli?ini test etmek amac?yla aç?mlay?c? ve do?rulay?c? faktör analizleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, ak?ll? telefon ba??ml?l??? kavram?n? olu?turan temel boyutlar? ortaya ç?karm??t?r. Faktör analizi sonuçlar?, Türk popülasyonundaki verilerin ölçe?in orijinal çok boyutlu yap?s?yla uyumlu oldu?unu göstermi?tir. Bu yap?sal uyum, ölçe?in kültürel adaptasyon sürecinin ba?ar?l? oldu?unu ve teorik olarak sa?lam bir temele oturdu?unu teyit etmektedir.

Araç

Test Type: Geli?tirme (Uyarlama ve Geçerlik/Güvenirlik Çal??mas?)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Genellikle 4 veya 5'li Likert format?nda uygulan?r.)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Language Available: Türkçe

Population Group: Genç Popülasyon

Age Group: Genç yeti?kinler

Population Details: Üniversite ö?rencileri ve benzeri genç yeti?kin gruplar?.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Anahtar Kelimeler

Ak?ll? Telefon Kullan?m?, Davran??sal Ba??ml?l?k, Klinik Psikofarmakoloji, Ölçek Uyarlama, Gençlik Psikolojisi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: kdrdmrc@yahoo.com (Sorumlu Yazar: Kadir Demirci)

Correspondence Address: Bilinmiyor

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Bu ölçek adaptasyon çal??mas? **2014** y?l?nda yay?nlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m?, özellikle ticari veya büyük ölçekli ara?t?rmalar için sorumlu yazar Kadir Demirci ile ileti?ime geçilerek izin al?nmas?n? gerektirebilir. ?leti?im e-posta adresi: kdrdmrc@yahoo.com.

Orijinal makale PDF dosyas? buradan indirilebilir: smartphone-addiction-scale-in-a-younger-population-toad.pdf

Kaynaklar

Demirci, K., Orhan, H., Demirdas, A., Akpinar, A., & Sert, H. (2014). Validity and reliability of the Turkish Version of the Smartphone Addiction Scale in a younger population. *Klinik Psikofarmakoloji Bülteni-Bulletin of Clinical Psychopharmacology, 24*(3), 226-234. Makaleye eri?im linki: proxy2.marmara-elibrary.com.

Ak?ll? Telefon Ba??ml?l?k Ölçe?i Maddeleri

ARABPSYCHOLOGY.COM

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçe?in orijinal maddeleri bu kaynakta sa?lanmam??t?r. Maddelerin tamam?na ula?mak için kaynak makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM